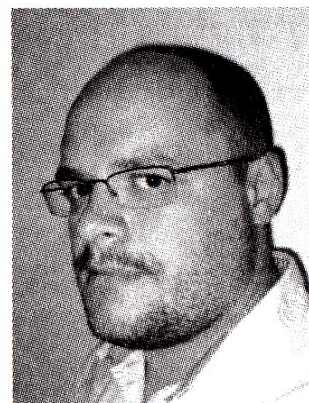

Tölgyesi Norbert író

Békéscsaba, 1983. június 3.

Műhelyen kívüli szerző (2012)

Hitvallásom

Valamiféle átlagos, mozgalmas gyerekkorban gyökerezem, amit sok csalódás és fájdalom ölel, ez persze mindenkivel megesik. Sok ilyen-olyan emlékképet halmoztam fel magamban, gyűjtögetem ma is, s szippantom magamba, amit a világban látok. Lassanként változom kívül, belül, ahogyan ez sorsa az embernek. A szüleimtől kapott szeretet velem utazik, szeretném ezt tovább adni, aminek egy formája sok más mellett – remélem – majd egy mesekönyv lesz. Úgy érzem, az alkotással valami felszabadul a lelkemből, ami kikíváncozik onnan. Szeretem az embert, mint lényt, mint alkotó elmét... a kicsinyeit védő állatot, mely gyűlölni éppúgy tud, hiszen igazán izgalmas teremtmény. Mi nyűgös emberek vagyunk, ez legfőbb írói témám, ezért is furcsa talán, hogy főleg gépekkel foglalkozó programozó lettem, ami olykor meg is visel kicsit. De próbálom kenyéradó tevékenységként felfogni, mert a megélhetésemet kapom tőle cserébe. Keresem önmagam és helyemet a világban. Számomra a művészet főleg saját lelki kielégülésemet szolgálja. Ha másoknak is tetszik, amit alkotok, akkor az egyszerűen jó. Az írás még nem a hivatásom, talán inkább hitvallásom kis töredéke.

Úr

Kuporgok a szoba egyik fenti sarkában. A könnyűnél is könnyebb vagyok, mert lélek vagyok. Egykori lakásom most már csak csontvázként hever lent azon a tiszta, vékony ágyon. A puha húsból még jóllakott néhány faj képviselője valamikor rég. A bordák között egykor szaporá egerek csontjai; hogy honnan kerültek erre az űrhajóra, nem tudom, de valahogy mégiscsak magunkkal hoztuk őket. Nem bántam, csendes estéken etettem parányi morzsákkal a selymes rágcsálókat, aztán egy nap meghaltam a félresiklott küldetés sokadik napján, mert valami végül elfogyott: levegő, táplálék, víz, vagy csak a remény? Egyetlen esélyünk volt a feladat végrehajtására a sokéves felkészülés után, éppenséggel nem sikerült, aztán már csak tehetetlenül sodródtunk bizonyos halálunk felé, de nincs, akire haragudjak. A tudósok, úgy tűnt jól számoltak, a tesztek sikerültek, tisztában voltunk a kockázattal, szükséges volt. A halál pillanatában felszabadultan kezdtem felrepülni, de aztán valami történt, mert megakadtam itt a szobában. A többiek is így jártak, még az egerek is. Most pedig itt ülünk fent valamiféle energia formában, a másik lélekhez keveset szólva, hisz meguntuk már egymást az időtlenségben. Amíg emberként éltünk várhattuk, hogy véget érjen, de most a legrosszabb az a bizonytalanság, hogy talán mindig itt maradunk.

Birtok

Kerestem a helyemet, átugrottam az alacsony kerítésen, és bent is voltam a résztvevők közt egy kerti mulatságon. Nem kérdezték honnan jöttem, és - hogy is mondjam - agyonütöttünk egy fiút, aztán megettük. Nem nagydolog! Volt leves és grill is, úgy, mint máshol. Ettük, nevettünk, rábízta magam a táncoló tudatlanságomra, a tűz körül hullámzó alakjaink védelmére, melyek közé könnyedén besimulhattam. Elteltek hetek, vacsorák és ebédek, egyszer csak hozzám szóltak. Azt hitték tudom, hogy rám is kerül a sor, de nem tudtam, mert csak ettem és emésztettem, nem tudtam, kit, miért választunk. Most én megyek a levesbe. Önmagát falja fel ez a rákfene társaság, lassan kioltja önnön magát, mígnem egyvalaki marad, s ha igaz a kannibál bennszülöttek hite, hogy az elfogyasztott ellenség lelke és ereje átszáll abba, aki elfogyasztotta, akkor ez az utolsó, jól tele lesz lélekkel, már eleve jól telelévő lelkekkel. Itt mindenki éppúgy akarja, hogy meg-egyék, mint megenni valaki mást. Az utolsó pedig ott áll majd tele erővel, lélekkel, bölcsességgel. De vesznie kell valahogyan, mert ennyi lélekkel nem járhat a világban, és nem én leszek az. Csaltam, amikor zabáltam. Hogy hihet-tem, hogy nem kell megfizetni? Megyek a grillre, pedig rosszabbat érdemelnék. Élve tegyetek fel!

Lenyomat

Ismered-e még a kicsi tavat az erdő szélén, ahol gyerekként laktál? Na, attól nem messze, ahol fejlődted, ahol lábra álltál. Emlékszel még a hűvösére? Emlékszel a sűrű iszapra, amibe az ujjadat fúrtad? Az árnyakra, amiktől féltél... félhettél? A millió levélen keringő napfényre, miután együtt táncolt a fákkal, amikor leesett a tó tükrére? Szegény tó, és még szegényebb ház, száraz kert, amiben egy óriás is elfeküdhetett volna akkor.

Nagyapáék háza volt ez még, valami áporodással, valami vén ízzel és csontokkal a téglák közt évekre, évtizedekre elbújva a lopott festékrétegek alatt. Milyen is volt nagypapa a maga régimódi, sárga harcaival, s a folyvást pörölő mama, ahogy sürgölődött lankadatlan a porral díszített udvaron, a kíváncsi és tápláló tyúkok közt... milyenek voltak? Na, nem a tyúkok!

Elfelejttem. S, ha elfelejttem, akkor mindenki elfelejti. Elfogyó fényképek őrzik alakjukat, bizakodásukat, sötét hajukat, egykor izzó ágyékukat. Ráncaik közt akkor régen eltűnt a fény. Meggyőződésem, hogy el is vitték ezeket a befogott sugarakat magukkal. Valahová, de én nem tudom, hová. Remélem nem sötétbe!

Emlékszel még az ezerévesen lassú nyári délutánokra? Tanévnyitókra, ahol mindig rosszul lett a leghalványabb lány? A reményre, az akkori jövőre...? Keresem ezt a helyet, de nem találom.

Mama

Megint leverte a gyümölcsöket a jégeső ebben az évben is, ebben az elátkozott évben; sorban már a sokadik gyűlöletes, megroppanó évben. Ott álltam némán a gyalázott fáknál, s pára szállt az orromba; erőszakos, hirtelen zúgás utáni lihegő pára. Ostoba egy eső volt! Végigvágattott rajtunk a keményebbnél is keményebb jéggel, aztán persze békét hagyott maga után; dühítő csendet, háború utáni mezőt, mozdulatlan áldozatokkal. Inkább esett volna akkor már egy vég nélküli napig, egy hétig, egy évig, egy évszázadig, hogy legalább elmondhassuk; nem csak néhány nem kívánt pillanat, nem néhány gyalázatos perc tette ezt velünk.

Bementem az ácsorgó házba, hogy elmondjam a mamának, de nem tudtam kinyitni a számat, mert összeragadt a torkommal. Összeszáradt, de mindegy is volt. Láthatta s hallhatta a mama. A hatalmas könnyecseppek már ott ültek szemhéjának legeslegszielén, a gravitáció pedig már vicsorogva várta, hogy magával rántassa őket. Mit mondhattam? Tavaly is elment minden, épphogy éltünk életünk legeslegszielén. Érthetetlenül sovány volt már ez az öregasszony, ez a csont... keservesen sírni kezdett. Nem akartam, hogy sírjon. - Ne sírjon már mama! – kiabáltam rá. De egyre csak bömbölt, én pedig nem akartam... épp csak megérintettem a kezemmel, s a mama meghalt.

Napfény

Fekszem a hidegben suhanó cipők, kopogó csizmák szintjén egy alsó élettérben. Haláltérben, talán bevizelve. Régi divatot magán hordó, nehézkes szaggal átjárt takaróba bugyoláltam magam. Talán más tette, talán elesett ember ő is, akivel együtt lépjük alkalmilag földtörténeti lassúsággal az időt itt lenn, s még maradt ebben az emberben egy maréknyi emberség. Ahová a takaróba az orromat fúrom, ott van az otthonom. Meleget saját testemből lehelek a merev paplan alatt magamhoz. Majdnem zártrendszer vagyunk, én és a takaró, ahol belül a táplálék, az energia oly kevés. Egyre csak fogyatkozó szabadenergia van kint a világban, farkasként kell megküzdeni érte; harapva, tépve, rúgva, remélve. Küzdöttem, ahogy tőlem ábrándozva kitelt. Hamar elfogytam, könnyű voltam még ebben a korban. Inkább lettem volna selymes, kövér kutya jófajta háznál. Ma reggel nem tudok mozdulni, csak reménykedni, hogy hamarosan ideér a nap, mert kell nekem, hogy felálljak, hogy elinduljak. Nem vagyok senkié. Talán balgaság azt hinni, hogy a naptól majd jobb lesz. Nem lesz az. De azért várom a melegét, a fényét! Szűrődjön rám idelenn, hogy megöleljen, hogy kiemeljen. Nem akarok sötétben meghalni. Napfényben akarok meghalni, mert akkor még talán hozzám is iderepülnek az angyalok.

Tükör

Szép vagy és szeretlek. Ha úgy alakulna, érted mindent eladnék, feladnék. Támaszod akarok lenni, ha épp gyenge vagy egy erős nap után. Váll akarok lenni, amire óriás sóhajjal borulhatsz. Néha szemtelen is akarok lenni, hogy én legyek az, akit utálhatsz, aztán bocsánatként én lennék az a kicsi, fodros báránnyelű is az égen, ha felnézel, akire nem tudsz haragudni. Ott lebegnék végig az utadon, vigyázva lépteid, kísérve napjaid. Én akarok az is lenni, akivel veszekedsz, és az is, aki mellett harcolhatsz; az akarok lenni, aki ma elhagy. Holnap pedig az, akivel megszöksz és egybekelsz ropogó kavicsos holdfényben. De én akarok lenni az is, aki fájdalmat okoz, és az is, aki meggyógyít holnap. Én lennék az örült, akivel rohansz a neonfényen át; akivel nem akarsz, de mégis szaladsz, mert nem tudsz ellenállni a romlottságomnak, ami a jószágom. Adok magamból és veszek belőled; mindig tudnék egy kis új titkot adni. Szép vagy és szeretlek te csodás lény; a tükröd lehetnék, aki igazán tudja milyen vagy. Mellettem önmagad lehetsz mindig, mert szeretlek. Igen. Szeretlek... nagyon.